

การสื่อสารความหลากหลายทางเพศ และการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียม ของประเทศไทยที่ปรากฏในซีรีส์วาย

COMMUNICATION ABOUT GENDER
DIVERSITY AND DRIVING OF MARRIAGE
EQUALITY IN THAILAND THAT IS
APPARENT IN BOY'S LOVE SERIES

ณัฐเดช ยอแซฟ¹
อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว²
Natthadet Joseph¹
Asawin Nedpogaeo²

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ 10240^{1 และ 2}

National Institute of Development Administration Bangkok, 10240 Thailand^{1 and 2}

Corresponding E-mail : nutthadet.jos@stu.nida.ac.th

Received Date February 8, 2023
Revised Date August 21, 2023
Accepted Date September 4, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับความหลากหลายทางเพศผ่านกระแสความนิยมซีรีส์วาย และการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมผ่านเนื้อหาในซีรีส์วาย โดยรวบรวมข้อมูลเอกสารทางวิชาการ บทความออนไลน์ ข่าว และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้จัดละคร ผู้กำกับ รวมทั้งบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมซีรีส์วายและมีบทบาทในการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2566 ผลการศึกษาพบว่า กระแสความนิยมซีรีส์วายทำให้สังคมเปิดรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากการที่ความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายที่มีอยู่ในสังคมไทยกลายเป็นเรื่องปกติ เห็นการเปิดเผยตัวตนของ LGBTQIA+ เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้สังคมจะเปิดกว้างต่อภาพความรักของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น แต่ไม่ได้เป็นการยืนยันว่าเป็นที่ยอมรับแล้วในสังคมไทย นอกจากนี้ ซีรีส์วายมีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมผ่านความสุนทรีย์แบบซีรีส์วาย สามารถสร้างความสนใจในเรื่องสมรสเท่าเทียมให้กับผู้ชมได้ แม้จะจำกัดเฉพาะกลุ่มก็ตาม

คำสำคัญ: ซีรีส์วาย ความหลากหลายทางเพศ การสมรสเท่าเทียม

Abstract

The purpose of this paper is to explore the exposure of gender diversity through the popularity of boys' love series and the drive towards marriage equality through the presentation of the series' content. It gathered academic papers, online articles, news, and in-depth interviews with series producers, directors, as well as individuals who were involved in boys' love series industry and played a role in advancing marriage equality in Thailand. The study was undertaken between July 2022 and June 2023, and found that the popularity of boys' love series resulting in the society's more open to gender diversity. This was evident from the fact that relationship between man and man that has been existing in Thai society has become normal, and the LGBTQIA+ identity has been increasingly exposed. However, the society's more open to the images of LGBTQIA+ love in public space did not substantiate that it was accepted in Thai society. Moreover, with its aesthetics, the boy's love series also influenced the drive towards marriage equality. It could generate interest in marriage equality among viewers even if it was limited to a specific group.

Keywords: Boys' Love series, Gender diversity (LGBTQIA+), Marriage equality

1. บทนำ

ปัจจุบันซีรีส์วาย (Boys' Love series) เป็นธุรกิจบันเทิงไทยที่มีอัตราการเติบโตต่อเนื่อง สวนกระแสภาพรวมธุรกิจบันเทิงไทยในด้านอื่น ๆ ที่ค่อนข้างซบเซาในช่วงของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ผ่านมา และส่งผลให้เกิดการเติบโตในภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยว ทำให้เกิดการท่องเที่ยวตามรอยซีรีส์จนทำให้เกิดกระแสซอฟต์แวร์ (Soft power) ด้วยความนิยมดังกล่าว ส่งผลให้ซีรีส์เรื่อง “แปลรักฉันด้วยใจเธอ” ได้รับรางวัลในงาน Seoul International Drama Awards โดยเมื่อมองคลื่นพลังซอฟต์แวร์ไทยที่กำลังมาแรงในช่วงระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา ซีรีส์วายได้พัฒนาก้าวกระโดดเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย อาทิ ซีรีส์เรื่อง “เพราะเราคู่กัน 2gether The Series” และ “SOTUS The Series” ซึ่งกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้คอนเทนต์โดยเฉพาะซีรีส์วายของประเทศไทยเป็นที่รู้จักในระดับเอเชีย (“ส่องปรากฏการณ์ซีรีส์วาย Soft Power”, 2564)

อย่างไรก็ตาม แม้ซีรีส์วายจะสามารถสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจได้ แต่ยังมีคำถามว่า ซีรีส์วายให้คุณค่าอื่นใดต่อสังคมหรือไม่ เนื่องจากซีรีส์วายเกาะเกี่ยวอยู่กับเรื่องราวความสัมพันธ์ของคู่รักชาย-ชาย แต่ไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงและปัญหาที่คู่รักชาย-ชายนอกจะต้องเผชิญ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ยังเป็นค่านิยมเดิมซึ่งยังคงเป็นประเด็นปัญหาสังคม เช่น การนำเสนอภาพชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) การคุกคามทางเพศ

(Sexual harassment) การนำบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) มาครอบงำบริบทคนรักเพศเดียวกัน รวมถึงไม่ได้สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของเกย์ (Gay) ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ทางเพศ (Gender identity) ของกลุ่มคนที่ชีรส่วยนำมาเป็นลักษณะของตัวละครหลัก (“ตั้งวงคุยในเสวนาจักรวาลชีรส่วยไทย”, 2564; อธิพัลลภ มหานิรันดร์, 2565; ภานนท์ คุ่มสุภา, 2565; สิทธิศักดิ์ บุญมั่น, 2564)

ปรากฏการณ์ข้างต้นทำให้ชีรส่วยเป็นที่สนใจของขบวนการทางสังคมแบบใหม่ (New social movement) ที่กำลังเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (Gender diversity) และการสมรสเท่าเทียม (Marriage equality) ในประเทศไทย ดังนั้น ในบทความนี้ผู้เขียนจะเน้นกล่าวถึงความหลากหลายทางเพศ และการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียม ซึ่งเป็นประเด็นทางสังคม (Social issue) ที่ปรากฏอยู่ในชีรส่วยของประเทศไทย โดยผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิด ข่าวดัง และบทสัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมชีรส่วย ได้แก่ ผู้จัดละคร ผู้กำกับ นักเขียนบทโทรทัศน์ นักแสดงนำ นักแสดงสมทบ นักเคลื่อนไหวทางสังคม ผู้นำทางความคิด (Key Opinion Leader: KOL) ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เขียนมาเสนอประกอบในบทความนี้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาการเปิดรับความหลากหลายทางเพศผ่านกระแสความนิยมชีรส่วย
- 2.2 เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมผ่านเนื้อหาในชีรส่วย

3. วิธีการศึกษา

3.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารทางวิชาการ (Documentary study) ได้แก่ แนวคิด งานวิจัย รวมทั้ง ข่าวดัง บทสัมภาษณ์ของนักเคลื่อนไหวทางสังคม และผู้นำทางความคิดที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมชีรส่วยและบทบาทในการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้ บทความวิชาการจำนวน 9 เรื่อง บทความออนไลน์ จำนวน 12 เรื่อง ข่าวดัง จำนวน 8 ข่าว วิดีโอ จำนวน 1 รายการชีรส่วย จำนวน 9 เรื่อง โดยมีการสืบค้นเอกสารผ่านฐานข้อมูลวรรณกรรมทางวิชาการขนาดใหญ่ทางอินเทอร์เน็ต (Google Scholar) และฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์กูเกิล (Google) และยูทูบ (YouTube) โดยใช้คำสำคัญ ได้แก่ สมรสเท่าเทียม ชีรส่วย LGBTQIA+ และกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ

3.2 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้จัดละคร ผู้กำกับ นักเขียนบทโทรทัศน์ นักแสดงนำ นักแสดงสมทบ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมชีรส่วยของประเทศไทย โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ที่มีผลงานเกี่ยวกับชีรส่วยในช่วงปี พ.ศ. 2562 - 2565 จำนวนทั้งหมด 7 คน ได้แก่ โปรดิวเซอร์และผู้กำกับรวม 3 คน นักเขียนบทโทรทัศน์ 1 คน นักแสดงนำและนักแสดงสมทบรวม 3 คน

ทั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2566

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ซีรีส์วาย (Boys' Love series)	หมายถึง	ชุดออกอากาศในลักษณะเป็นตอน (Episode) เผยแพร่ต่อเนื่องทางโทรทัศน์หรือสื่อออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ มีตัวละครเอกรับบทโดยนักแสดงชายทั้งคู่ บางส่วนมีเนื้อหาเล่าถึงความสัมพันธ์ในเชิงคู่สาวของชายที่มีความสัมพันธ์กับชายในทุกมิติ ไม่ต่างกับความสัมพันธ์คู่สาวระหว่างชายและหญิง และมีการนำเสนอการดำเนินชีวิตตามเพศวิถี (Sexual Orientation) ตลอดจนความสัมพันธ์ในครอบครัว ชีวิตการทำงาน การยอมรับในสังคม เป็นต้น และในต่างประเทศ ซีรีส์วายอาจครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ
การสมรสเท่าเทียม (Marriage equality)	หมายถึง	สถานการณ์ที่คู่รักเพศเดียวกันมีสิทธิตามกฎหมายที่จะแต่งงานเช่นเดียวกับคู่รักเพศตรงข้าม และได้สิทธิเท่าเทียมทุกประการเหมือนกับการสมรสระหว่างชายและหญิงตามที่ประมวลกฎหมายได้กำหนดเอาไว้

5. การทบทวนวรรณกรรม

5.1 ซีรีส์วายไทย

“วาย (Y)” ย่อมาจากคำว่า “ยะโออิ (Yaoi)” ซึ่งเป็นวัฒนธรรมจากญี่ปุ่น ที่แรกเริ่มเดิมทีจะเป็นเรื่องราวความสัมพันธ์ของชาย-ชายในนิยายและการ์ตูน หรือเรียกอีกอย่างว่า “Boys' Love” “คู่จิ้นชาย-ชาย” หรือ “ชายจิ้นชาย” คือ การจับคู่ผู้ชายมารักกับผู้ชายอีกคนโดยกลุ่มผู้หญิง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมานานแล้ว ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 โดยปรากฏในการ์ตูนผู้หญิงของญี่ปุ่น และนี่กลายเป็นจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรมวาย จนถึงปัจจุบัน (“Introduction: ซีรีส์วายคืออะไร?”, 2020)

นัทธนี ประสานนาม (2562) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับซีรีส์วาย ว่า “วาย” มาจากคำภาษาญี่ปุ่นว่า “Yaoi” หรือ ยะโออิ การเกิดขึ้นของยะโออิมีกาศัพท์ที่เกี่ยวข้องหลายคำ ในบริบทของวัฒนธรรมประชานิยมในญี่ปุ่น เช่น โชเน็นไอ (Shonen-ai) จูเน (JUNE) และบอยส์เลิฟ (Boys' Love) อธิบายว่า ปัจจุบันโชเน็นไอกับจูเน ถูกแทนที่ด้วยคำว่า “บอยส์เลิฟ” และ “ยะโออิ” ไปแล้ว แม้ว่าลักษณะของทั้งสองคำนี้จะเป็นข้อถกเถียงว่ามีความหมายบางอย่างแตกต่างกัน แต่ระยะหลังนักวิชาการจำนวนมากเลือกให้คำสองคำนี้มีความหมายเดียวกัน ส่วนในบริบทของไทยหลังจากรับเอาวัฒนธรรมดังกล่าวเข้ามา ก็มักใช้คำว่า ยะโออิ หรือ วาย มากกว่าอีกคำ เช่นเดียวกันกับในสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)

ทักษิณ หมอกบัว (2564) กล่าวว่า วัฒนธรรมวายได้แพร่ขยายมายังไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 20 ปี ผ่านนิยายแปลและหนังสือการ์ตูนอยู่ในกลุ่มจำกัดเฉพาะผู้หญิง แม้ว่ามีช่วงเวลาหนึ่งต้องเผชิญกับการเข้ามาควบคุมโดยกฎหมาย เนื่องจากมีเนื้อหาบางส่วนบางฉากที่เกี่ยวกับความปรารถนาทางเพศ (Erotic) (“จับการ์ตูนเกย์ ‘ร้านมดดำ’ กลางสยาม”, 2550) ทำให้นิยายของกลุ่มนี้ถูกตีวงแคบให้อยู่ภายในสมาชิกกลุ่มเว็บบอร์ดเท่านั้น หลักของวัฒนธรรมวาย คือ การสร้างเรื่องขึ้นมาใหม่เพื่อตอบสนองความสุขทางจินตนาการ หรือ “การจิ้น” เมื่อตัวละครหรือบุคคลที่เป็นที่นิยมมีความสัมพันธ์กันและรักกัน ลักษณะพิเศษของกลุ่มสาววาย คือ การมองแบบยะโออิ (Yaoi gaze) ที่จะสามารถใช้จินตนาการในการมองความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับผู้ชายมีความเป็นไปได้มากกว่าสิ่งที่คนปกติเห็น ถ้าไม่มีการมองแบบยะโออิ เวลาเห็นผู้ชายตบหัวกันก็จะเข้าใจว่าพวกเขาเป็นแค่เพื่อนกัน แต่หากว่าเป็นสาววายกลับเห็นว่าพวกเขาสัมผัสสรีระกันอย่างอ่อนโยนตามชนบของวาย สนุกทริยภาพหรืออรรถรสหลัก ๆ ในแบบนวนิยายโรมานซ์ที่มักพบเจออุปสรรคระหว่างทางบ้าง แต่ก็จบด้วยความสุขสมหวังจนบางครั้งเรื่องราวก็อาจจะชวนพาฝันและไม่อิงความเป็นจริงหรือความสมจริง (นันทนัย ประสานนาม, 2562)

ทักษิณ หมอกบัว (2564) ได้อธิบายเกี่ยวกับซีรีส์วายของไทยในมิติของสื่อละครโทรทัศน์ไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2557 มีการสร้างซีรีส์วายที่มีตัวละครหลักเป็นผู้ชายสองคนรักกัน ซึ่งก็คือเรื่อง “Love Sick The Series รักอุ่น รวยร้อนแสบ” มีเนื้อหาคล้ายซีรีส์วายรุ่นทั่วไป แต่มีลักษณะเด่น คือ มีตัวละครนำเป็นชายรักชาย ซึ่งได้ผลตอบรับเป็นอย่างดีจนมีการสร้างภาคต่อ และเริ่มทำให้วงการซีรีส์วายรุ่นไทยเริ่มผลิตซีรีส์วายออกมาเพื่อสนองตอบด้านจินตนาการให้ “กลุ่มสาววาย” ทั้งที่เป็นผู้เขียนหรือผู้ผลิตผลงานแนววาย และกลุ่มผู้เสพเนื้อหาด้วย ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าในยุคแรกนี้เป็นการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมเพื่อสาววายโดยเฉพาะ

นุชนาภรณ์ สมญาติ (2561) ได้แบ่งลักษณะเฉพาะของซีรีส์วายออกเป็นจำนวน 6 ลักษณะ ได้แก่

- 1) การขายผ่านคุณสมบัติของตัวละครที่ต้องเป็นผู้ชายในอุดมคติของผู้หญิงหรือจะเป็นการขายผ่านเนื้อเรื่องที่ส่วนใหญ่ก็มีตอนจบสวยงาม
- 2) จำลองความจริง ในซีรีส์ยายนั้นมีการจำลองสังคมที่ยอมรับความรักของชายรักชายและการสร้างสถานการณ์จำลองที่ทำให้ตัวละครเกิดความใกล้ชิดกัน
- 3) การใช้บทบาทตัวละครหญิงเพื่อให้เกิดความชัดเจนในความสัมพันธ์รูปแบบชายรักชาย
- 4) การใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อบทบาททางเพศและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร
- 5) การใช้การเขียนแทนคำพูดเพื่อแสดงความรู้สึก
- 6) การใช้วงจณภาษาแทนวงจณภาษา เพื่อแสดงความรู้สึกของตัวละคร

5.2 การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิความหลากหลายทางเพศ

การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิความหลากหลายทางเพศปรากฏอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1924 (พ.ศ. 2467) เมื่อ Henry Gerber ก่อตั้งมูลนิธิ Society for Human Rights ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นองค์กรแรกที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสิทธิเกย์ (Gay) และในปี ค.ศ. 1960 (พ.ศ. 2503) Harvey Milk นักสิทธิมนุษยชนเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนให้ซานฟรานซิสโกเป็นเมืองแห่งสิทธิของชาวกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQIA+: L (Lesbian), G (Gay), B (Bisexual), T (Transgender), Q (Queer), I (Intersex), A (Asexual)) นำไปสู่ “San Francisco Pride” ในเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 1970 (พ.ศ. 2513) ซึ่งหลังจากนั้นเป็นต้นมา ทำให้เดือนมิถุนายนของทุกปีทั่วโลกต่างออกมาแสดงออกเชิงสัญลักษณ์เพื่อให้ความหลากหลายทางเพศที่มีอยู่บนโลกใบนี้เป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้ในปัจจุบันมีการประกาศใช้กฎหมายให้คู่รักเพศเดียวกันสามารถสมรสและได้สิทธิตามกฎหมาย โดยเดือนธันวาคมปี ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์เป็นประเทศแรกในโลกที่ทำให้การแต่งงานของคู่รักเพศเดียวกันถูกต้องตามกฎหมาย โดยรัฐสภาเนเธอร์แลนด์ผ่านกฎหมายด้วยคะแนน 3 ต่อ 1 เสียงสาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าว คือ อนุญาตให้คู่รักเพศเดียวกันแต่งงาน หย่าร้าง และรับเลี้ยงบุตรได้ กระบวนการทางกฎหมายดังกล่าวได้แก้ไขกฎหมายสมรสที่มีอยู่แล้วเพียงประโยคเดียวเท่านั้น คือ “การแต่งงานสามารถทำได้ระหว่างคนสองคนที่มีเพศแตกต่างกันหรือเพศเดียวกัน” (“สอง ‘กฎหมายสมรสเท่าเทียม’ เพศไหนก็แต่งงานกันได้”, 2566)

5.3 การสมรสเท่าเทียม

การสมรสเท่าเทียม คือ สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในการสร้างครอบครัวโดยไม่จำกัดเพศ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม เป็นร่างกฎหมายที่พรรคก้าวไกลเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2563 ก่อนที่จะผ่านวาระแรกพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศทั้งหมดจำนวน 4 ฉบับ เพื่อปลดล็อกข้อจำกัดต่าง ๆ ในการสมรส จัดทะเบียนสมรส และใช้ชีวิตคู่เป็นคู่สมรส ไม่ว่าบุคคลเพศสภาพใดเมื่อสมรสกัน จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่กฎหมายรองรับ โดยไม่จำเป็นว่าคู่สมรสนั้นต้องเป็นชายและหญิงเท่านั้น ทำให้มีการร่างข้อกฎหมายที่แก้ไขถ้อยคำระบุรายละเอียดให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น (ธัญวิจน์ กมลวงศ์วัฒน์, 2565; “‘สมรสเท่าเทียม’ คืออะไร”, 2565; iLaw, 2021; iLaw, 2023)

6. ผลการศึกษา

6.1 การเปิดรับความหลากหลายทางเพศผ่านกระแสความนิยมซีรีส์วาย

6.1.1 การเติบโตของอุตสาหกรรมซีรีส์วาย

ประเทศไทยถือเป็นศูนย์กลางความบันเทิงของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการผลิตซีรีส์วาย (Y-Series) (“ซีรีส์วาย ซอฟท์เพาเวอร์ ไทยตลาดหลักโลก”, 2565) หลังจากปรากฏการณ์ของภาพยนตร์ “รักแห่งสยาม” ที่มีการนำเสนอแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความรักของชายกับชายโดยตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความรักในรูปแบบชายกับชายมีอยู่ในสังคมไทยและทำให้เกย์หลายคนกล้าที่จะเปิดเผยตนเอง (Come out) กับครอบครัวและสังคมผ่านการพูดคุย จึงเป็นผลให้อุตสาหกรรมบันเทิงไทยรับแรงผลิตซีรีส์วายเพื่อส่งเข้าสู่ตลาดทั้งในและนอกประเทศ ส่งผลให้จำนวนซีรีส์วายของไทยมีอัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 92 ต่อปี และเพิ่มขึ้นจนถึงปัจจุบัน (Sukthungthong & Bunyavejchewin, 2019) ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นฐานการผลิตยักษ์ใหญ่ของซีรีส์วาย

อย่างไรก็ตาม เมื่อซีรีส์วายเป็นการเล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ของชายกับชาย จึงยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอย่างแพร่หลายทั้งในวงวิชาการ กลุ่มผู้ชม หรือคนทั่วไปว่า “ซีรีส์วาย” เป็นซีรีส์ LGBTQIA+ หรือซีรีส์เกย์หรือไม่ โดยกลุ่ม LGBTQIA+ กล่าวว่า ซีรีส์วายนั้นเป็นซีรีส์เกย์ เพราะหยิบยืมเอาอัตลักษณ์ทางเพศของ LGBTQIA+ โดยเฉพาะในกลุ่มของเกย์และไบเซ็กซวล (Bisexual) มานำเสนอ ในขณะที่กลุ่มผู้ชมซีรีส์หรือผู้อ่านนิยายวาย หรือที่เรียกว่า “สาววาย” บางกลุ่มกลับไม่ได้ยอมรับว่า ซีรีส์วายนั้นเป็นซีรีส์เกย์ แต่เป็นเรื่องราวของมิตรภาพของผู้ชาย 2 คน ดังนั้น ประเด็นนี้ทำให้เรื่องเพศกลับกลายเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน และมีการให้ความหมายแตกต่างกันไปตามเจตนาของผู้สื่อสาร (นภภรณ์ หะวานนท์ และคณะ, 2555) ซึ่งอาจมองในอีกมุมหนึ่งได้ว่า ซีรีส์วายเป็นตัวแทนการบอกเล่าเรื่องราวความรักที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเพศสภาพใด (Gender) หรือมีเพศวิถีและรสนิยมทางเพศแบบไหน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นอีกหนึ่งสัญญาณของการมีอยู่ของความหลากหลายทางเพศก็ได้

6.1.2 ซีรีส์วายกับการเปิดกว้างในความหลากหลายทางเพศที่มีอยู่ในสังคม

เมื่อการจับมือ กอด จูบ ของผู้ชายกับผู้ชาย ที่ถูกถ่ายทอดผ่านซีรีส์วาย กำลังทำให้สังคมยอมรับความหลากหลายทางเพศได้ หรือบางครั้งอาจกล่าวได้ว่าเป็นคุณูปการที่เกิดขึ้นของความเฟื่องฟูของซีรีส์วาย แต่ก่อให้เกิดคำถามที่ถกเถียงด้วยเช่นเดียวกัน เนื่องจากมีบางกลุ่มมองว่าเป็นการยึดเยื้อเรื่องความหลากหลายทางเพศให้กับสังคมมากเกินไป ทั้งยังมีผู้ที่ยังกล่าวว่า เมื่อเยาวชนชมซีรีส์วายแล้ว อาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ เพราะการเรียนรู้ของมนุษย์นั้นเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม (Bandura & Walters, 1977) ทำให้เมื่อซีรีส์วายออกอากาศผ่านทางโทรทัศน์ดิจิทัลช่องหลัก มักถูกจัดหมวดให้เป็น 13+ และส่วนใหญ่จะออกอากาศหลัง 22.00 น.

ในปี พ.ศ. 2565 ช่องรายการ 33HD ได้ตัดสินใจครั้งใหญ่ในการให้ละครเรื่อง “คุณหมิปาฏิหาริย์” ซึ่งมีเนื้อหาเป็นละครชายรักชาย ออกอากาศเป็นละครหลังข่าว โดยให้นักแสดงที่มีชื่อเสียงของสถานีอย่าง สาริน วัฒนศิริ (อิน) รับบทนักแสดงนำ และประชาสัมพันธ์ว่าเป็นละครครอบครัว ผลปรากฏว่า “คุณหมิปาฏิหาริย์” ทำเรตติ้ง (Rating) ได้ศูนย์ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะได้เรตติ้งต่ำจนน่าตกใจ แต่ผู้เขียนคาดว่า ช่องรายการ 33HD สามารถประเมินสถานการณ์เรื่องเรตติ้งได้ล่วงหน้า เนื่องจากเป็นเรื่องยากมากที่จะทำให้ช่วงเวลาละครหลังข่าวซึ่งเป็นเวลาครอบครัวที่พ่อแม่ลูกมานั่งรวมตัวกันดูละคร “คุณหมิปาฏิหาริย์” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย ซึ่งเป็นละครที่ไม่ตรงตามปกติวิสัยที่คนไทยโดยทั่วไปรับชม แต่ด้วยสถิติการเติบโตของอุตสาหกรรมซีรีส์วายและการดำเนินงานเกี่ยวกับละครและซีรีส์ของประเทศไทย จึงคาดว่า ช่องรายการ 33HD ต้องการเปิดตลาดใหม่ให้กับละครหลังข่าวมากกว่า อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้สะท้อนว่า เวลาออกอากาศมีผลกับเรตติ้ง เนื่องจากละครเรื่อง “นับสิบจะจูบ” ซึ่งมีเนื้อหาเป็นละครชายรักชายเช่นกัน ออกอากาศช่วงเวลาหลัง 22.00 น. โดยเป็นช่วงเวลาที่ยาวชนอายุต่ำกว่า 13 ปีส่วนใหญ่เข้านอนแล้ว ไม่ได้มีเรตติ้งศูนย์

ช่วงปลายปี พ.ศ. 2565 ช่องรายการ One 31 นำเสนอละครย้อนยุค (Period) ชายรักชาย เรื่อง “คุณชาย” โดยมีนักแสดงนำ คือ ธนภัทร กาวีละ (ฟิล์ม) คู่กับนักแสดงใหม่อย่าง รชตะ หัมพานนท์ (แจม) ถึงแม้เรตติ้งเฉลี่ยตลอด 16 ตอน ของการออกอากาศจะอยู่ที่ 1.74 และมีผู้ชมผ่านทางออนไลน์ประมาณ 1 แสนคน แต่มีประเด็นน่าสนใจว่า ทุกครั้งที่มีการออกอากาศ ละคร “คุณชาย” จะถูกพูดถึงบนสื่อสังคมออนไลน์ โดยสามารถขึ้นอันดับที่ 1 บนเทรนด์ทวีตเตอร์ (Twitter trend) ของประเทศไทยได้เกือบทุกสัปดาห์ รวมถึงติดอันดับเทรนด์ทวีตเตอร์ระดับโลกอีก 3 ตอน ในขณะที่ออกอากาศ ทำให้ละครเรื่อง “คุณชาย” สามารถเปิดประตูให้กับซีรีส์วายหรือละครชายรักชายเข้ามาเป็นละครหลังข่าว โดยที่ไม่จำเป็นต้องขายฉากความสัมพันธ์ให้ผู้ชมจินตนาการความสัมพันธ์ของพระเอก-นางเอก หรือฉากรักอันร้อนแรง หากแต่สามารถทำให้เนื้อหาออกมามากล้นจนน่าติดตาม เพื่อลดความกังวลในเรื่องของพฤติกรรมเลียนแบบ รวมถึงความรู้สึกถูกยึดเยียดความหลากหลายทางเพศในกลุ่มผู้ชมชายหญิงทั่วไป

ผู้เขียนเห็นว่า ความนิยมซีรีส์วายในประเทศไทย และการเติบโตของอุตสาหกรรมซีรีส์วายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ มีคุณูปการให้สังคมเปิดรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น กล่าวคือ ทำให้ความสัมพันธ์ของชายกับชายที่มีอยู่ในสังคมเป็นเรื่องปกติเช่นเดียวกับความสัมพันธ์ของชายหญิง ซึ่งเห็นได้จากพัฒนาการของการเปิดรับความหลากหลายทางเพศของสังคม โดยจะเห็นการเปิดเผยตัวตนของ LGBTQIA+ เพิ่มมากขึ้น เห็นคู่รัก LGBTQIA+ ในสังคมมากขึ้น รวมถึงเห็นการเปิดรับความหลากหลายทางเพศผ่านสื่อ และการเมืองการปกครองมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็น LGBTQIA+ เสนอร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร อย่างไรก็ตาม การมีซีรีส์วายจำนวนมาก หรือมีการออกอากาศซีรีส์วายผ่านทางโทรทัศน์ดิจิทัลของหลักเป็นละครหลังข่าว ไม่ได้เป็นการยืนยันและบ่งบอกว่า ความหลากหลายทางเพศหรือการที่ผู้ชายจะรักกับผู้ชาย จะเป็นที่ยอมรับในสังคมไทย แม้ว่า “ความเปิด” ที่มีต่อภาพความรักของชายรักชายในพื้นที่สาธารณะ จะเปิดกว้างอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนก็ตาม (Sukthungthong & Bunyavejchewin, 2019) ดังที่ Peter A. Jackson และ Nerida M. Cook นักวิชาการด้านเพศสภาพและเพศวิถีไทยชี้ให้เห็นว่า สังคมไทยมีความอดกลั้น แต่ไม่ยอมรับการดำรงอยู่ของเกย์ในอาณานิคมวัฒนธรรม (Jackson & Cook, 1999)

สำหรับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เชิญชวนนักท่องเที่ยวกลุ่มคนหลากหลายทางเพศทั่วโลกให้เข้ามาเที่ยวประเทศไทยผ่านทางโครงการรณรงค์ทางการท่องเที่ยว ที่ชื่อว่า “LGBTQIA+ Friendly Destination” เนื่องจากในปี พ.ศ. 2566 - 2567 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีแผนส่งเสริมการตลาดกลุ่ม LGBTQIA+ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกรุงโรม ได้จัดโครงการ “A Moment of Love in Amazing Thailand Paradise” สร้างการรับรู้ให้ประเทศไทยเป็น “LGBTQIA+ Friendly Destination” เจาะตลาดสาธารณรัฐอิตาลี ราชอาณาจักรสเปน และรัฐอิสราเอล ขณะที่สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในภูมิภาคอเมริการ่วมกับพันธมิตร Travel advisors และสายการบิน ทำตลาด LGBTQIA+ พร้อมจัด “Media Fam Trip” เชิญนักเขียนกลุ่ม LGBTQIA+ เขียนถึงประเทศไทย เป็น “One of the best LGBTQIA+ honeymoon destinations” ในสื่อต่าง ๆ ด้วยมุ่งเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวละตินอเมริกาเพิ่มเติมจะเป็นตลาดทวีปยุโรปและทวีปอเมริกา โดยผลสำรวจระดับโลกชี้ว่า นักท่องเที่ยวกลุ่ม LGBTQIA+ มีมูลค่าตลาดสูงถึง 6.64 ล้านล้านบาท และมีกำลังซื้อสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไปถึงร้อยละ 40 จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการท่องเที่ยวไทยที่มีจุดแข็ง เมื่อเทียบเพื่อนบ้าน คือ จุดหมายที่เป็นมิตรกับ LGBTQIA+ ซึ่งคาดการณ์กันว่าจะมีนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ประมาณ 180 ล้านคนในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) (“ททท. ชูไทย Friendly destination ดึงกลุ่ม LGBTQ ไทย”, 2566)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าซีรีส์สวยจะมีคุณูปการทำให้สังคมเปิดรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว กลุ่มคนหลากหลายทางเพศในประเทศไทยกลับยังไม่ได้ได้รับความเท่าเทียมหรือยอมรับเท่าที่ควร หรือไม่เป็นไปตามที่รัฐบาลพยายามโฆษณาชวนเชื่อว่า ประเทศไทยเปิดกว้างพร้อมสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มคนหลากหลายทางเพศ โดยจะพบว่า บางครั้งตามที่สาธารณะ เราก็ยังได้ยินคนไทยเล่นมุก “สายเหลือ” หรือการล้อเลียนกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศด้วยถ้อยคำอื่น ๆ ซึ่งมีความพยายามมาเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้ว ที่จะสื่อสารว่าเป็นการหยอกล้อที่ไม่เหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้เรียนรู้เรื่องความหลากหลาย ความเท่าเทียม และการเคารพผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับที่ ธนบูรณ์ วิศว์รุ่งโรจน์ นักแสดงนำซีรีส์สวยได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ในสื่อสังคมออนไลน์ยังคงมีให้เห็นในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ให้เกียรติและเคารพในความหลากหลายทางเพศที่มีอยู่ในสังคม ซึ่งเมื่อได้อ่านความคิดเห็นเหล่านั้นแล้วก่อให้เกิดความไม่สบายใจ และคาดหวังให้สังคมไทยในปัจจุบันก้าวข้ามผ่านในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ให้เกียรติ และไม่เคารพในความหลากหลายทางเพศ” (ธนบูรณ์ วิศว์รุ่งโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 กันยายน 2565)

6.2 การขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมผ่านการนำเสนอเนื้อหาในซีรีส์วาย

จากการศึกษาการสื่อสารเกี่ยวกับสมรสเท่าเทียมที่นำเสนอในซีรีส์วายพบว่า ซีรีส์วายสร้างการรับรู้เกี่ยวกับสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย เช่น “NOT ME เขา...ไม่ใช่ฉัน”, “Love Stage”, “Vice Versa รักสลับโลก” ที่มีการพูดถึงเรื่องของสมรสเท่าเทียมอย่างชัดเจน ตัวอย่างเรื่อง “Vice Versa รักสลับโลก” ที่ตัวละครหลัก “ทะเล” (ทวินันท์ อนุกุลประเสริฐ) ได้เข้าไปอยู่ในโลกคู่ขนาน ซึ่งในโลกคู่ขนานนั้นเขาเห็นผู้ชาย 2 คนแต่งงานกันได้ และคนที่อยู่โลกนั้นได้ถามกลับว่า “โลกปัจจุบันของเราผู้ชายยังแต่งงานกันไม่ได้เหรอ” (ณัฐพงศ์ มงคลสวัสดิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 กันยายน 2565) ส่งผลให้กลุ่มผู้ชมมีความสนใจในเรื่องสมรสเท่าเทียม และรวมตัวกันพูดคุยในสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับสมรสเท่าเทียม รวมทั้งออกมาแสดงจุดยืนทั้งสนับสนุนสมรสเท่าเทียม และเรียกร้องให้นักแสดงซีรีส์วายเองออกมาสื่อสารเกี่ยวกับการสมรสเท่าเทียม เนื่องจากผู้ชมและผู้เรียกร้องเชื่อว่า การสื่อสารของนักแสดงซีรีส์วายมีอิทธิพลโดยตรงกับการขับเคลื่อนสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย โดยเฉพาะด้านการสร้างการรับรู้ ดังจะเห็นได้จากสำนักข่าวจะทำข่าวทุกครั้งทีนักแสดงซีรีส์วายหรือเนื้อหาซีรีส์วายพูดถึงประเด็นสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย และถึงแม้ว่าจะมีซีรีส์วายหรือนักแสดงซีรีส์วายออกมาช่วยสื่อสารเรื่อง “การสมรสเท่าเทียม” แล้วก็ตามแต่รายละเอียดหรือความสนใจจำกัดเพียงเฉพาะกลุ่มเท่านั้น (ฐิติพันธ์ รักษาสมัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 กันยายน 2565; ธนบูรณ์ วิศว์รุ่งโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 กันยายน 2565)

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนได้เห็นคุณูปการของซีรีส์วายในการขับเคลื่อนสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย เนื่องจากการศึกษานี้ทำให้เห็นว่า ในช่วง พ.ศ. 2565 จะเห็นนักแสดงซีรีส์วาย ผู้ติดตาม และผู้ที่มีความสนใจในเรื่องสมรสเท่าเทียมสื่อสารพูดคุยเกี่ยวกับการเรียกร้องสมรสเท่าเทียมบนสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งเป็น “พื้นที่เสมือน” (Virtual space) และ “ชุมชนเสมือน” (Virtual community) คู่ขนานไปกับโลกความเป็นจริงที่มีทั้งการชุมนุมเรียกร้องสมรสเท่าเทียม การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ รวมถึงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมในขณะนั้น ซึ่งการเกิดการสื่อสารเรื่องสมรสเท่าเทียมบนสื่อสังคมออนไลน์สามารถเกิดผลกระทบเป็นอย่างมากกับโลกความเป็นจริงโดยเฉพาะเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งปรากฏการณ์เรียกร้องการสมรสเท่าเทียมถือได้ว่าเป็นตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจน เนื่องจากคนในอุตสาหกรรมซีรีส์วายและกลุ่มผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนตัว เชิญชวนให้ลงชื่อเพื่อสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งเป็น “พื้นที่เสมือน” และ “ชุมชนเสมือน” จนนำไปสู่การนำร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมที่ประชาชนร่วมกันลงชื่อสนับสนุนเข้าไปสู่กระบวนการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร (สมัชชา นิลปัทม์, 2559)

7. บทสรุป

ซีรีส์วาย นอกจากจะทำหน้าที่มอบความบันเทิงตามเจตคติของผู้ชมแล้ว จากการศึกษาพบว่า ผู้ผลิตมีความตั้งใจที่จะใช้ซีรีส์วายเป็นสื่อในการส่งสารถึงผู้ชมเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศที่มีอยู่ในสังคม และการสมรสเท่าเทียมผ่านสุนทรียไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง บทโทรทัศน์ และองค์ประกอบอื่นๆ ที่ปรากฏในซีรีส์วาย ทำให้ในปัจจุบันสังคมไทยเปิดรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น นอกจากนี้ ซีรีส์วายยังเป็นหนึ่งในวิธีการขับเคลื่อนเกี่ยวกับการสมรสเท่าเทียมโดยสื่อสารผ่านเนื้อหาของซีรีส์ ดังจะเห็นได้จากบทโทรทัศน์ซีรีส์วายในปัจจุบันนอกจากจะพูดถึงความรักแบบเจตคติแล้ว จะต้องมีการพูดถึงเรื่องสมรสเท่าเทียมอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา

ปัจจุบันประเทศไทยมีการออกอากาศซีรีส์วายในช่องรายการหลักมากขึ้น ส่งผลให้เห็นว่า สังคมมีการเปิดรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น มองความสัมพันธ์ของชายกับชายที่มีอยู่ในสังคมเป็นเรื่องปกติ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ของชายหญิง มีการเปิดเผยตัวตนของ LGBTQIA+ เพิ่มขึ้น เห็นครึก LGBTQIA+ ในสังคมมากขึ้น รวมถึงเห็นการเปิดรับความหลากหลายทางเพศผ่านสื่อ อย่างไรก็ตาม แม้สังคมจะเปิดกว้างต่อภาพความรักของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น แต่ไม่ได้เป็นการยืนยันว่าเป็นที่ยอมรับแล้วในสังคมไทย นอกจากนี้ ซีรีส์วายมีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนการสมรสเท่าเทียมผ่านความสุนทรียแบบซีรีส์วาย สามารถสร้างความสนใจในเรื่องสมรสเท่าเทียมให้กับผู้ชมได้ แม้จะจำกัดเฉพาะกลุ่มเหมือนในอดีตที่ผ่านมา

หากรัฐบาลต้องการให้ซีรีส์วายไทยเป็นซอฟต์แวร์ ต้องเริ่มจากการสนับสนุนสิทธิ LGBTQIA+ ในประเทศอย่างเป็นรูปธรรมเสียก่อน ไม่ได้แค่เน้นอัตลักษณ์หรือรสนิยม LGBTQIA+ มาหารายได้เท่านั้น แต่ต้องสนับสนุนสิทธิ LGBTQIA+ ควบคู่กับการสนับสนุนอุตสาหกรรมซีรีส์วายในประเทศไทย จะยังส่งผลให้ซีรีส์วายกลายเป็นซอฟต์แวร์ที่พร้อมจะสร้างรายได้ให้กับประเทศได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า อุตสาหกรรมซีรีส์วายจะเปิดโอกาสให้กับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ได้นำเสนอและถ่ายทอดเรื่องราวความรัก ความสัมพันธ์ และความหลากหลายที่แท้จริงในสังคมได้อย่างตรงไปตรงมาเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ รวมทั้งขับเคลื่อนเรื่องของสมรสเท่าเทียมสามารถทำได้อย่างเสรีในอนาคต ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมซีรีส์วายโดยเฉพาะนักแสดง ไม่ต้องกลัวหรือวิตกกังวลว่าการที่สนับสนุนการสมรสเท่าเทียมและความหลากหลายทางเพศ จะถูกมองว่าเป็นกลุ่มที่ทำให้ LGBTQIA+ เสียภาพลักษณ์ หรือขาดโอกาสในวงการบันเทิงจนไม่สามารถเติบโตในสายงานได้

ที่สำคัญเรื่องความหลากหลายทางเพศและการสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย ไม่ควรเป็นการฝากความหวังไว้ที่ซีรีส์วายเท่านั้น แต่ต้องเกิดจากความร่วมมือจากทุกหน่วยของสังคม ผ่านการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ จึงจะนำมาสู่การสร้างการเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและการสมรสเท่าเทียมได้อย่างแท้จริง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอสำหรับการศึกษาในอนาคต

ควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของผู้รับสาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเผยแพร่ชีรส์วาย เพื่อให้ได้บทสรุปครอบคลุมในทุกมิติของการสื่อสาร ตั้งแต่ผู้ส่งสารไปจนถึงผู้รับสาร

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับกิจการสื่อสาร

8.2.1 ดำเนินการด้านนโยบายสนับสนุนให้การเผยแพร่เนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศมีอิสระมากขึ้น ไม่ถูกจำกัด เพื่อลดการถูกตีตราจากทางสังคมว่าเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรมหรืออาจเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมความหลากหลายทางเพศ และเป็นการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการมีอยู่ของความหลากหลายทางเพศในสังคม

8.2.2 ดำเนินการด้านนโยบายสนับสนุนการจัดทำสื่อสร้างสรรค์ที่สนับสนุนความหลากหลายทางเพศ เช่น โฆษณาสั้น ภาพยนตร์สั้น โดยกำหนดให้มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ เช่น การสร้างการยอมรับในครอบครัว การอยู่ในสังคมโรงเรียน การรณรงค์ลดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber bullying) และการแนะนำกฎหมายที่ควรรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ สนับสนุนให้มีการเผยแพร่ซึ่งมีส่วนขับเคลื่อนให้สังคมเกิดความตระหนักรู้ในเรื่องความหลากหลายทางเพศในวงกว้าง

รายการเอกสารอ้างอิง

- จับการ์ตูนเกย์ “ร้านมดดำ” กลางสยาม-นร.หญิง ม.ปลายลูกค้าหลัก!. (2550, 30 พฤศจิกายน). *มติชนออนไลน์*. <https://mgronline.com/crime/detail/9500000142437>
- ชีรีส์วาย ซอฟท์เพาเวอร์ ไทยตลาดหลักโลก. (2565, 16 มิถุนายน). *ผู้จัดการออนไลน์*. <https://mgronline.com/business/detail/9650000057127>
- ตั้งวงคุยในเสวนาจักรวาลชีรีส์วายไทย กับโลกของชายแท้รักกันยังเหมือนเดิมอยู่ไหม. (2564). *workpointTODAY*. <https://workpointtoday.com/series-y/>
- ททท. ชูไทย Friendly Destination ดึงกลุ่ม LGBTQ เที่ยวไทย [วิดีโอ]. (2566, 5 มิถุนายน). CH3Plus. <https://ch3plus.com/news/economy/ruangden/351412>
- ทักษญา หมอกบัว. (2564). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อความชื่นชอบชีรีส์วายเรื่อง เพราะเรารู้กันของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. DSpace at Bangkok University. <http://dspace.bu.ac.th/jspui/handle/123456789/4927>
- ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์. (2565, 16 มีนาคม). *ต่างชาติกั๊กชา ครม. เตะถ่วง #สมรสเท่าเทียม*. <https://www.moveforwardparty.org/news/parliament/11269/>
- ธิพิสิฐ มหานีรานนท์. (2565, 25 มกราคม). มอง ‘ชีรีส์วายไทย’ อีกด้าน กับสารพัดคำถามที่คนดูอาจต้องการคำตอบ. *Thairath Plus*. <https://plus.thairath.co.th/topic/subculture/101015>
- นภาพรณ ฬะวานนท์, กิตติกร สันคติประภา, อุษณีย์ ธโนศวรรย์, และธีรวัลย์ วรธโนทัย. (2555). การสร้างความฉลาดรู้เรื่องเพศในวัฒนธรรมบริโภค. *การสร้างความฉลาดรู้เรื่องเพศในสังคมไทย*. (น. 66). มูลนิธิสร้างความรู้เรื่องสุขภาพผู้หญิงและสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นัทธนี ประสานนาม. (2562). นวนิยายยาโออิของไทย: การศึกษาเชิงวิเคราะห์. *วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ*, 7(2), 16-34. https://www.academia.edu/42316014/นัทธนี_ประสานนาม_2562_นวนิยายยาโออิของไทย_การศึกษาเชิงวิเคราะห์_วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ_ปีที่_7_ฉบับที่_2_กรกฎาคม_ธันวาคม_16_34
- นุชนาถรณ์ สมญาติ. (2561, 15 กันยายน). *ชีรีส์วาย (Y): ลักษณะเฉพาะและการนำเสนอความรักของชายรักชาย*. โครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาและสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561 (น. 67-83). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. <http://hs.ssru.ac.th/useruploads/files/20181003/718d4dc58fed4855031dd6d992543a161ccfabfa.pdf>
- ภานนท์ คัมสุภา. (2565). การสร้างกรอบโครงความคิดเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคมในปริมณฑล ชีรีส์วายไทยปี 2563-2565. *วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร*, 5(3), 137-147. <https://doi.org/10.14456/issc.2022.13>
- “สมรสเท่าเทียม” คืออะไร ประโยชน์ที่ LGBTQIA+ จะได้รับมีอะไรบ้าง?. (2565, 16 มิถุนายน). *ไทยรัฐออนไลน์*. <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2420562>

- สมัชชา นิลปัทม์. (2559, 23 เมษายน). “อำนาจ” และ “สังคมเครือข่าย” ข้อพิจารณาอย่างย่อและเร็ว ๆ. Deep South Watch ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้. <https://deepsouthwatch.org/node/8545>
- ส่อง ‘กฎหมายสมรสเท่าเทียม’ เพศไหนก็แต่งงานกันได้. (2566, 6 กุมภาพันธ์). Komchadluek Online. <https://www.komchadluek.net/kom-lifestyle/generalknowledge/542404>
- ส่องปรากฏการณ์ซีรี่ย์สวย Soft Power ปลุกเศรษฐกิจไทยกับบอริสจอห์นสัน ไส้ตั่วไรท์ ผู้อำนวยการ CEA. (2564, 15 พฤศจิกายน). BLT Bangkok. <https://www.bltbangkok.com/people/38083/>
- สิทธิศักดิ์ บุญมั่น. (2564, 18 ตุลาคม). ภาพจำของซีรี่ย์สวยในประเทศไทย: เมื่อความเป็นจริงไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏบนหน้าจอ. แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย. <http://www.amnesty.or.th/latest/blog/923/>
- Bandura, A., & Walters, R. H. (1977). *Social learning theory* (Vol. 1). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- iLaw. (2021, December 3). แจกแจงประเด็นจากคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ไม่สนช้อกฎหมาย ไม่เข้าใจ #สมรสเท่าเทียม. <https://ilaw.or.th/node/6036>
- iLaw. (2023, February 9). #สมรสเท่าเทียม ยังไปต่อได้! ถ้ากรม. ชุดหน้าขอให้สภาพิจารณาต่อ. <https://ilaw.or.th/node/6379>
- Introduction: ซีรี่ย์สวยคืออะไร?. (2020). Minimore. <https://minimore.com/b/F0CvQ/1>
- Jackson, P. A., & Cook, N. M. (1999). *Tolerant but Unaccepting: The Myth of a Thai ‘Gay Paradise’*. Silkworm Books.
- Sukthungthong, N., & Bunyavejchewin, P. (2019). Wai Series: A Preliminary Statistical Study. *Thai Journal of East Asian Studies*, 23(2), 360-383. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/easttu/article/view/241362>